

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/ση: Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ.-Πόλη: 151 80 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>
Email: spudonpe@minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Κ. Παπαχρήστος
Ρ. Γεωργακόπουλος
Τηλέφωνα : 210.34.43.605
210.34.42.243

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ

Να διατηρηθεί μέχρι
Βαθμός ασφαλείας

Μαρούσι, 05- 09 - 2013
Αριθ. Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
Φ.3/583/122484/Γ1

ΠΡΟΣ:

- Περιφερειακούς Δ/ντές Π.Ε. & Δ.Ε. της χώρας (Έδρες τους)
- Προϊσταμένους Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Π.Ε. της χώρας (Έδρες τους)
- Σχολικούς Συμβούλους Δ.Ε., Π.Α., Ε.Α.Ε., ΠΕ 05, ΠΕ 06, ΠΕ 07, ΠΕ 11 & ΠΕ 16 (μέσω των Περιφ. Δ/νσεων Π.Ε. & Δ.Ε. της χώρας)
- Διευθυντές Εκπ/σης Π.Ε. της χώρας (Έδρες τους)
- Διευθυντές, Προϊσταμένους & Διδακτικό Προσωπικό των σχολικών μονάδων (μέσω των Δ/νσεων Π.Ε. της χώρας)

ΘΕΜΑ: Λειτουργία σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2013-2014. Ενημέρωση και οδηγίες.

Κάθε σχολική μονάδα είναι ένας οργανισμός παροχής εκπαίδευσης, στόχος της οποίας είναι η ολόπλευρη και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών ώστε, ανεξάρτητα από φύλο και καταγωγή, να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά (Ν. 1566/85, άρθρα 1,2 και 4).

Στόχος όλων μας είναι η **δημιουργία ενός σχολείου για όλα τα παιδιά**, το οποίο όχι μόνο αποδέχεται την ένταξή τους σε αυτό, αλλά και προσαρμόζει τη δομή και τη λειτουργία του για την κάλυψη των αναγκών τους.

Κάθε σχολική μονάδα αναπτύσσει το δικό της κλίμα εργασίας επιδιώκοντας, με βάση τον προγραμματισμό και τις ιδιαίτερες συνθήκες, την πραγμάτωση των εξειδικευμένων στόχων, ενθαρρύνοντας την ομαδικότητα, τη συνεργασία και την επικοινωνία μεταξύ όλων των μελών της. Η δημιουργία ενός παιδαγωγικού περιβάλλοντος αποτελεί τη βάση για τη βελτίωση και ανάπτυξη της σχολικής μονάδας.

Έναρξη σχολικού έτους 2013- 2014

Ο ρόλος των Διευθυντών των σχολικών μονάδων είναι σημαντικός και καθοριστικός στη δημιουργία ενός σχολικού κλίματος που να ευνοεί τη διδασκαλία, τη μάθηση, την αποτελεσματική επικοινωνία και τη διαμόρφωση πνεύματος συναδελφικότητας και συνεργασίας ανάμεσα στα μέλη του διδακτικού προσωπικού. Ο Διευθυντής ως άμεσα υπεύθυνος για τη λειτουργία της σχολικής μονάδας πρέπει να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια και να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες του προσωπικού του σχολείου, των μαθητών, αλλά και των γονέων και κηδεμόνων.

Με τη με αριθμ. Φ.12/427/79844/Γ1/11-06-2013 (ΑΔΑ: ΒΕΖΓ9-Υ18) Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Προγραμματισμός εκπαιδευτικού έργου σχολικού έτους 2013-2014», δόθηκαν οδηγίες στις

Περιφερειακές Υπηρεσίες και στις σχολικές μονάδες, με σκοπό την αποτελεσματικότερη, από κάθε πλευρά, λειτουργία τους.

Με την έναρξη του σχολικού έτους 2013-2014, σε επίπεδο σχολικής μονάδας και κατά την πρώτη ημέρα έναρξης των μαθημάτων γίνεται ο καθιερωμένος Αγιασμός, διανέμονται τα σχολικά βιβλία και δίνονται οδηγίες για θέματα που αφορούν στην εφαρμογή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων και στη γενικότερη λειτουργία του σχολείου.

Από την επόμενη μέρα λειτουργίας της σχολικής μονάδας, εφαρμόζεται το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων, τόσο για το δημοτικό όσο και για το νηπιαγωγείο, το οποίο συντάσσεται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στη με αριθμ. Φ.12/427/79844/Γ1/11-06-2013 (ΑΔΑ: ΒΕΖΓ9-Υ18) Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «*Προγραμματισμός εκπαιδευτικού έργου σχολικού έτους 2013-2014*».

1. Γενίκευση του θεσμού της Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της σχολικής μονάδας- Διαδικασία αυτοαξιολόγησης

Με την έναρξη του σχολικού έτους 2013-2014, η Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας με τη διαδικασία της Αυτοαξιολόγησης, θα εφαρμοστεί σταδιακά σε όλες τις σχολικές μονάδες Προσχολικής, Δημοτικής και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Χώρας (Υπ. Απόφαση ΦΕΚ 614, τ. β' /5-3-2013 & Εγκύκλιος με Αριθμ. Πρωτ. 30973/Γ1/05-03-2013).

Στο πλαίσιο αυτό θα πραγματοποιηθεί, σε πρώτη φάση, ενημέρωση/επιμόρφωση των Σχολικών Συμβούλων και όλων των Διευθυντών Διευθύνσεων. Θα ακολουθήσει σταδιακή ενημέρωση/επιμόρφωση όλων των Διευθυντών των σχολικών μονάδων της χώρας.

Την ευθύνη της επιμόρφωσης θα έχουν η Επιστημονική Ομάδα του Έργου της ΑΕΕ με φορέα υλοποίησης το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π) και οι υπηρεσίες του Υ.ΠΑΙ.Θ..

Τα επιμορφωτικά σεμινάρια θα πραγματοποιηθούν σε επίπεδο Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης, αλλά και σε επίπεδο Διευθύνσεων Α/θμιας & Δ/θμιας Εκπαίδευσης.

Για να μην προκληθεί πρόβλημα στη λειτουργία των μονοθέσιων σχολικών μονάδων της Προσχολικής και της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, η επιμόρφωση των Προϊσταμένων και των Διευθυντών τους θα οργανωθεί και θα πραγματοποιηθεί με την ευθύνη των Σχολικών Συμβούλων σε τοπικό επίπεδο.

Το περιεχόμενο των επιμορφωτικών σεμιναρίων θα περιλαμβάνει:

1. Αναλυτική παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού και των διαδικασιών υλοποίησης της ΑΕΕ στη σχολική μονάδα (εκτίμηση της εικόνας του σχολείου, ανάπτυξη έρευνας-δράσης στη σχολική μονάδα, σχεδιασμό και εφαρμογή σχεδίων δράσης, αξιοποίηση του Παρατηρητηρίου της ΑΕΕ, υποβολή ετήσιας έκθεσης αξιολόγησης),
2. Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από τις δράσεις των σχολείων που συμμετείχαν στο πιλοτικό πρόγραμμα της ΑΕΕ (2010-2012), τρόπους και δυνατότητες αξιοποίησης του Παρατηρητηρίου της ΑΕΕ (εκπαιδευτικό υλικό, καλές πρακτικές σχολείων),
3. Παρεμβάσεις των Δ/ντών και αξιοποίηση της εμπειρίας των σχολείων που συμμετείχαν στο πιλοτικό έργο της ΑΕΕ, συζήτηση, ανατροφοδότηση.

Κατά τη διάρκεια των επιμορφώσεων οι Διευθυντές θα ενημερώνουν τους εκπαιδευτικούς των σχολείων και θα παρέχουν ανατροφοδότηση στους Σχολικούς Συμβούλους και την Ομάδα Έργου της ΑΕΕ.

Λειτουργία του Παρατηρητηρίου της ΑΕΕ

Τα στελέχη της εκπαίδευσης και οι εκπαιδευτικοί θα έχουν διαρκή υποστήριξη από το Παρατηρητήριο της ΑΕΕ (εκπαιδευτικό υλικό, διαδικασίες εφαρμογής, παραγωγή εργαλείων αυτοαξιολόγησης, διάχυση καλών πρακτικών, βιβλιογραφία, κλπ.). Το Παρατηρητήριο της ΑΕΕ θα λειτουργήσει ως ιστοχώρος πληροφόρησης και διάχυσης των καλών πρακτικών και ως φόρουμ επικοινωνίας μεταξύ Εκπαιδευτικών, Διευθυντών και Σχολικών Συμβούλων και θα αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα υποστήριξης του θεσμού της ΑΕΕ κατά το πρώτο έτος της εφαρμογής.

Την ευθύνη για την αποτελεσματική λειτουργία του Παρατηρητηρίου και την υποστήριξη των σχολείων θα έχει η Ομάδα Έργου της ΑΕΕ, με φορέα υλοποίησης το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π)

Καλούνται οι Περιφερειακοί Δ/ντές Π.Ε. & Δ.Ε., Προϊστάμενοι Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Π.Ε. & Δ.Ε. της χώρας να συνεργαστούν με το Ι.Ε.Π. και την Επιστημονική Ομάδα του Έργου της ΑΕΕ καθώς και με τα στελέχη του Υ.ΠΑΙ.Θ. (Δ/ντές Σπουδών Π.Ε. & Δ.Ε.) τόσο για την προετοιμασία όσο και για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων.

Καλούνται οι Διευθυντές Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπαίδευσης και οι Σχολικοί Σύμβουλοι να συμβάλουν ενεργά στην αποτελεσματική προετοιμασία και υλοποίηση των παραπάνω δράσεων.

Οι ημερομηνίες των επιμορφωτικών ημερίδων στις Περιφερειακές Διευθύνσεις, σε πρώτη φάση καθώς και στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης Π.Ε. & Δ.Ε. της χώρας θα ανακοινωθούν τις επόμενες ημέρες.

2. Ωρολόγια Προγράμματα

Ι. Δημοτικά σχολεία

Τα ωρολόγια προγράμματα των **Δημοτικών σχολείων** συντάσσονται με βάση:

α. τη Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006, (ΦΕΚ 1139/2006, τ.Β΄) Υ.Α. με θέμα: «Αναμόρφωση Ωρολογίων Προγραμμάτων στο Δημοτικό Σχολείο». Ισχύει για τα 6/θέσια και άνω Δημοτικά Σχολεία συμπεριλαμβανομένου και του ολοήμερου προγράμματος.

β. τη Φ.12.1/545/85812/Γ1/31-8-2005, (ΦΕΚ 1280/2005, τ.Β΄) Υ.Α. Ισχύει για τα 1/θέσια, 2/θέσια, 4/θέσια και 5/θέσια Δημοτικά Σχολεία.

γ. τη Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006, (ΦΕΚ 1139/2006, τ.Β΄) Υ.Α. Ισχύει για τα 3/θέσια Δημοτικά Σχολεία.

δ. τη Φ.20/482/95210/Γ1/9-9-2003, (ΦΕΚ 1325/2003, τ. Β΄) Υ.Α. Ισχύει για το ολοήμερο πρόγραμμα των σχολείων που θα λειτουργήσουν σύμφωνα με τη Φ.12/530/62626/Γ1/2-6-2011 (ΦΕΚ 1345, τ. Β΄) Υ.Α. με θέμα: «Τροποποίηση- συμπλήρωση των με αριθμ. Φ.20/482/95210/Γ1/9-9-2003, (ΦΕΚ 1325, τ.Β΄) και Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006, (ΦΕΚ 1139, τ. Β΄) Υπουργικών Αποφάσεων».

ε. τη με αριθμ. Φ.12/620/61531/Γ1/31-5-2010, (ΦΕΚ 804, τ.Β΄) Υ.Α. με θέμα: «Ωρολόγια Προγράμματα Δημοτικών Σχολείων με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την παράγραφο Β1 της με αριθμ. Φ.12/520/61575/Γ1/30-5-2011 (ΦΕΚ 1327, τ. Β΄) Υ.Α. με θέμα: «Τροποποίηση - συμπλήρωση της με αριθμ. Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006, (ΦΕΚ 1139, τ.Β΄) και της με αριθμ. Φ.12/620/61531/Γ1/31-5-2010, (ΦΕΚ 804, τ.Β΄) Ωρολόγια Προγράμματα Δημοτικών Σχολείων με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα- ΕΑΕΠ». Ισχύουν μόνο για τα 1287 ολοήμερα δημοτικά σχολεία με ΕΑΕΠ, συμπεριλαμβανομένου και του ολοήμερου προγράμματος των σχολείων αυτών.

ζ. την παράγραφο Α1 της με αριθμ. Φ.12/520/61575/Γ1/30-5-2011 (ΦΕΚ 1327, τ. Β΄) Υ.Α. με θέμα: «Τροποποίηση - συμπλήρωση της με αριθμ. Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006, (ΦΕΚ 1139, τ.Β΄) και της με αριθμ. Φ.12/620/61531/Γ1/31-5-2010, (ΦΕΚ 804, τ.Β΄) «Ωρολόγια Προγράμματα Δημοτικών Σχολείων με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα- ΕΑΕΠ». Ισχύει μόνο για το ολοήμερο πρόγραμμα.

η. τη με αριθμ. Φ.12/530/62626/Γ1/2-6-2011 (ΦΕΚ 1345, τ. Β΄) Υ.Α. με θέμα: «Τροποποίηση- συμπλήρωση των με αριθμ. Φ.20/482/95210/Γ1/9-9-2003 (ΦΕΚ 1325, τ.Β΄) και Φ. 12/773/77094/Γ1/28-7-2006 (ΦΕΚ 1139, τ. Β΄) Υπουργικών Αποφάσεων». Ισχύει για τα ολοήμερα δημοτικά σχολεία που έχουν οργανικότητα κάτω από 6/θέσια.

θ. τη με αριθμ. Φ.12/20/2045/Γ1/10-1-2010 (ΦΕΚ 56, τ.Β΄) Υ.Α. με θέμα: «Ωρολόγια Προγράμματα σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης που εντάσσονται στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας στο πλαίσιο της υλοποίησης των Πράξεων «Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας-ΑΠ1», «Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας-ΑΠ2», «Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας-ΑΠ3», του Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση του ΕΣΠΑ» και τη με αριθμ. Φ.12/805/100859/Γ1/7-9-2011(ΦΕΚ 2270, τ.Β΄) Υ.Α. με θέμα «Τροποποίηση- συμπλήρωση της Φ.12/20/2045/Γ1/10-01-2011 (ΦΕΚ 56 τ.Β΄) Υ.Α. «Ωρολόγια Προγράμματα σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης που εντάσσονται στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας στο πλαίσιο της υλοποίησης των Πράξεων «Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας- ΑΠ1», «Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας- ΑΠ2» και «Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας-ΑΠ3» του Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση του ΕΣΠΑ». Ισχύει μόνο για τις 18 σχολικές μονάδες, οι οποίες εντάχθηκαν στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ), σύμφωνα με τη με αριθμ. Φ.1.ΤΥ/809/101455/Γ1/7-9-2011 (ΦΕΚ 2197, τ. Β΄) Υ.Α..

II. Νηπιαγωγεία

Τα ωρολόγια προγράμματα των Νηπιαγωγείων συντάσσονται με βάση τη με αριθμ. Φ.32/190/81670/Γ1/20-7-2007 (ΦΕΚ 1420/2007 τ. Β') Υ.Α., με θέμα: «Ωρολόγιο πρόγραμμα Νηπιαγωγείου και ολοήμερου Νηπιαγωγείου».

3. Διδασκαλία 2^{ης} ξένης γλώσσας

Για τη διδασκαλία της 2^{ης} ξένης γλώσσας ισχύουν: η με αριθμ. Φ.12/ 63/12873/Γ1/6-2-2012 (ΦΕΚ 253, τ. Β') Υ.Α. καθώς και η με αριθμ. Φ.52/283/56200/23-4-2013 (ΑΔΑ ΒΕΑΖ9-0Τ1) εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ.

Οι παραπάνω θα τηρηθούν χωρίς καμία παρέκκλιση και την ευθύνη για την τήρησή τους θα την έχει τόσο ο Δ/ντής Εκπ/σης όσο και ο Δ/ντής του σχολείου.

Για την αναλογία μαθητών ανά εκπαιδευτικό και στη 2^η ξένη γλώσσα λαμβάνεται υπόψη η με αριθμ. Φ.3/897/97652/Γ1/25-9-2006, (ΦΕΚ 1507/2006, τ.Β') ΚΥΑ.

4. Διδασκαλία - Πρόγραμμα Σπουδών των νέων διδακτικών αντικειμένων στα σχολεία με ΕΑΕΠ

Σύμφωνα με τη με αριθμ. Φ.12/879/88413/Γ1/20-7-2010 (ΦΕΚ 1139/28-7-2010, τ. Β') Υ.Α., με θέμα: «Διδασκαλία- πρόγραμμα σπουδών των νέων διδακτικών αντικειμένων που θα εισαχθούν στα ολοήμερα δημοτικά σχολεία που θα λειτουργήσουν με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (ΕΑΕΠ)- επανεξέταση & επικαιροποίηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων και οδηγιών για τα διδακτικά αντικείμενα του ολοήμερου προγράμματος», δίνονται οδηγίες για το Πρόγραμμα Σπουδών των νέων διδακτικών αντικειμένων που διδάσκονται στα ολοήμερα δημοτικά σχολεία, τα οποία λειτουργούν με ΕΑΕΠ.

5. Κατ' οίκον εργασίες

Το ζήτημα των κατ' οίκον εργασιών διασαφηνίζεται με τις με αριθμ. Φ.12/428/85241/Γ1/18-8-2003 και Φ.12/342/35602/Γ1/9-5-2005 Εγκυκλίους του Υ.ΠΑΙ.Θ. με θέμα: «κατ' οίκον εργασίες».

Οι Σχολικοί Σύμβουλοι κατά τις επισκέψεις στα σχολεία ευθύνης τους, ενημερώνονται και δίνουν τις κατάλληλες οδηγίες στους εκπαιδευτικούς των σχολείων για τις κατ' οίκον εργασίες, λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να αποφεύγεται το πλήθος των εργασιών, οι οποίες δε συμβάλλουν στην ποιοτική πρόσληψη της γνώσης, στην ανάπτυξη της κριτικής και δημιουργικής σκέψης και σίγουρα δεν υποβοηθούν τον μαθητή στην οικοδόμηση τόσο των κατώτερων (γνώση, κατανόηση, εφαρμογή) όσο και των ανώτερων (ανάλυση, σύνθεση, αξιολόγηση) βαθμίδων της γνωστικής ταξινόμιας.

Υπενθυμίζεται επίσης ότι οι φωτοτυπημένες εργασίες πρέπει να αποφεύγονται δεδομένου ότι αυτές δε συμβάλλουν στην παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης, στην εμβάθυνση και κριτική διερεύνηση των γνωστικών πληροφοριών και κατ' επέκταση στην ανάπτυξη κριτικής- δημιουργικής σκέψης που αποτελεί και το ζητούμενο της διδακτικής διαδικασίας.

6. Αξιολόγηση μαθητών – επανάληψη τάξης στο δημοτικό σχολείο

Για την αξιολόγηση των μαθητών και την επανάληψη τάξης στο δημοτικό σχολείο ισχύουν όσα προβλέπονται από τα Π.Δ. 8/1995 (ΦΕΚ 3, τ. Α') & Π.Δ. 121/1995 (ΦΕΚ 75, τ. Α'), καθώς και από τη με αριθμ. Φ.7/228/Γ1/1561/15-11-1996 Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ., όπως συμπληρώθηκε με τα εδάφια β και γ της παρ. 5 της με αριθμ. Φ.3/716/Γ1/825/27-7-1998 Εγκυκλίου του Υ.ΠΑΙ.Θ.

Για την αξιολόγηση της 2^{ης} ξένης γλώσσας (Γαλλικής & Γερμανικής) στις Ε' & Στ' τάξεις του δημοτικού σχολείου ισχύουν όσα αναφέρονται στη με αριθμ. Φ.52/1588/152164/Γ1/25-11-2008 Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ.

Σε ό,τι αφορά στην αξιολόγηση των μαθητών στα νέα διδακτικά αντικείμενα (Τ.Π.Ε., Αγγλικά στην Α' και Β' τάξη και Θεατρική Αγωγή), στα σχολεία με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (Ε.Α.Ε.Π.) ισχύουν όσα αναφέρονται στις με αριθμ. Φ.7/709/138775/Γ1/2-12-2011 και Φ.7^Α/837/153507/Γ1/6-12-2012 Εγκυκλίους του Υ.ΠΑΙ.Θ.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση επανάληψης τάξης από μαθητή, θα πρέπει να τηρούνται όλα όσα προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία (ενημέρωση του οικείου Σχολικού Συμβούλου, πλήρης και συνεχής ενημέρωση και συνεργασία με τους γονείς/κηδεμόνες του μαθητή).

7. Επιλογή Σημαιοφόρων

Για την επιλογή σημαιοφόρων και παραστατών ισχύουν όσα προβλέπονται από την παρ. 11 του άρθρου 13, του Π.Δ. 201/98 (ΦΕΚ 161, τ.Α'), από τις με αριθμ. Γ1/219/13-3-2001 (ΦΕΚ 277, τ. Β') και Φ.10/84/Γ1/480/21-6-2001 (ΦΕΚ 863, τ.Β') Υ.Α., καθώς και με τις με αριθμ. Φ.10/592/115806/Γ1/7-10-2011 & Φ.10/610/118443/Γ1/14-10-2011 Εγκυκλίου του Υ.ΠΑΙ.Θ.

8. Εκπρόθεσμες εγγραφές- επανάληψη φοίτησης στο νηπιαγωγείο

Με τις παρ. 2 α & 2 β και 13 & 14 του άρθρου 7, του Π.Δ. 201/98, (ΦΕΚ 161 τ. Α') και με την παρ. 7 του άρθρου 7, του Π.Δ. 200/98, (ΦΕΚ 161 τ. Α'), ρυθμίζονται θέματα εκπρόθεσμων εγγραφών στα δημοτικά σχολεία, καθώς και η επανάληψη φοίτησης νηπίων στο νηπιαγωγείο.

9. Ισότιμη πρόσβαση στην Εκπαίδευση – σχολική αποτυχία - σχολική διαρροή

Το Υ.ΠΑΙ.Θ. σε συνεργασία με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της Χώρας υλοποιεί μια σειρά δράσεων με στόχο την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής και την ισότιμη πρόσβαση και ένταξη στην εκπαίδευση όλων των μαθητών. Ειδικότερα, οι δράσεις αυτές αναπτύσσονται μέσα από την υλοποίηση του πιλοτικού Προγράμματος «Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ)», το οποίο σύμφωνα με τη με αριθμ. Φ.1ΤΥ/809/101455/Γ1/07-09-2011 (ΦΕΚ 2197, τ. Β') Υ.Α. λαμβάνει ήδη χώρα σε 18 δημόσια σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγεία και δημοτικά).

Επιπρόσθετα, για την υποστήριξη των διδακτικών αναγκών μαθητών Ρομά, αλλοδαπών, παλιννοστούντων καθώς και μαθητών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη υλοποιούνται σε σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας τα έργα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», «Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών», «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη», τα οποία εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ».

Τέλος, για τη διδακτική υποστήριξη των μαθητών που χωρίς να έχουν την απαιτούμενη γνώση της ελληνικής γλώσσας εντούτοις εντάσσονται στις εκπαιδευτικές δομές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, οι σχολικές μονάδες, κάθε χρόνο κατόπιν αποστολής σχετικής εγκυκλίου από το Υ.ΠΑΙ.Θ., δύνανται να ιδρύουν και να λειτουργούν Τάξεις Υποδοχής Ζ.Ε.Π. και Ενισχυτικά Φροντιστηριακά Τμήματα Ζ.Ε.Π.

10. Εγγραφή και φοίτηση Ρομά

Για την εγγραφή και φοίτηση των Ρομά μαθητών ισχύουν η με αριθμ. Φ.4/155/Γ1/1237/11-9-96, (ΦΕΚ 893, τ. Β') Υ.Α. και οι με αριθμ. πρωτ. 116184/Γ1/10-9-2008 και Φ.3/960/102679/Γ1/20-8-2010 Εγκύκλιοι του Υ.ΠΑΙ.Θ.

11. Παρατηρητήριο για την Πρόληψη της Σχολικής Βίας και του Εκφοβισμού

Το κοινωνικό φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού έχει πολλαπλές αρνητικές επιπτώσεις στο σχολικό χώρο και στην ευρύτερη κοινωνική πραγματικότητα, αφού μπορεί να δημιουργήσει αρνητικό κλίμα στο σχολείο και να επηρεάσει άμεσα τη διαδικασία της μάθησης. Η έκθεση στην ενδοσχολική βία μπορεί να επιφέρει σοβαρά συναισθηματικά προβλήματα και έντονο άγχος τόσο στους μαθητές όσο και στους εκπαιδευτικούς. Οι έρευνες σχετικά με την ενδοσχολική βία στην Ελλάδα καταδεικνύουν ανησυχητικές τάσεις του φαινομένου και επιβεβαιώνουν την ύπαρξη προβλημάτων μεταξύ των νέων στο σχολείο και την ευρύτερη κοινότητα. Παρατηρούνται οι ίδιες τάσεις και γενεσιουργοί

παράγοντες της ενδοσχολικής βίας με τις μορφές παραβατικής συμπεριφοράς να καταγράφονται σε μικρότερη όμως κλίμακα από τις ευρωπαϊκές χώρες.

Χρειάζεται γι' αυτό να αναπτυχθούν άμεσα προληπτικές και παρεμβατικές πρακτικές για την αντιμετώπιση, αλλά και μείωση του προβλήματος, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις βίας που καταγράφεται σε υψηλά ποσοστά στα σχολεία (π.χ. λεκτική βία, απειλή για σωματική βλάβη, συγκρούσεις στο σχολικό χώρο).

Η πρόληψη της σχολικής βίας και του εκφοβισμού προϋποθέτει μεταξύ άλλων την καταγραφή, τη μελέτη, αλλά και την αντιμετώπιση των φαινομένων σε πρώιμο στάδιο, καθώς και την ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση ολόκληρης της εκπαιδευτικής κοινότητας. Η σε βάθος κατανόηση ζητημάτων που άπτονται της σχολικής βίας και του εκφοβισμού, η συντονισμένη διαχείριση των ζητημάτων αυτών μέσα από τη δημιουργία δικτύων σε εθνικό και τοπικό επίπεδο είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη στοχευμένων δράσεων.

Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων έχει αναλάβει την πρωτοβουλία δημιουργίας του Παρατηρητηρίου για την Πρόληψη της Σχολικής Βίας και του Εκφοβισμού σε κεντρικό επίπεδο (σχετ. η με αριθμ. 159704/Γ7/17-12-2013 Υ.Α.). Σκοπός του Παρατηρητηρίου είναι η μέριμνα για την πρόνοια και ασφάλεια των μελών της σχολικής κοινότητας ενάντια στη σχολική βία και τον εκφοβισμό. Ειδικότερα, το Παρατηρητήριο έχει ως αποστολή το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη της σχολικής βίας και του εκφοβισμού, την ταυτοποίηση, τη μελέτη και τη διοχέτευση προς διαχείριση σε πιστοποιημένους φορείς περιστατικών σχολικής βίας και εκφοβισμού.

Το Παρατηρητήριο, για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του, υποστηρίζεται από *Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), η οποία ορίστηκε με την υπ' αριθμ. 15885/Γ1/05-02-2013 Υπουργική Απόφαση.* Ο ρόλος της Συντονιστικής Επιτροπής του Παρατηρητηρίου είναι επιστημονικός, υποστηρικτικός – συμβουλευτικός αναφορικά με τις δράσεις που προωθούνται στο πλαίσιο λειτουργίας του Παρατηρητηρίου.

Ειδικότερα, μέσα από τη λειτουργία του Παρατηρητηρίου επιδιώκεται:

α. Ο σχεδιασμός, η υποστήριξη και η εποπτεία των δράσεων που υλοποιούνται στην εκπαιδευτική κοινότητα και σε πανελλήνιο επίπεδο για:

- την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς) και της τοπικής κοινωνίας
- την ενεργοποίηση του διαλόγου σε σχολικούς οργανισμούς σχετικά με την κατανόηση του φαινομένου και τις δυνατότητες ανάπτυξης συλλογικής δράσης για την καταπολέμησή του
- την ενδυνάμωση της σχολικής κοινότητας σε θέματα προάσπισης των δικαιωμάτων των παιδιών (ασφάλεια και προστασία)
- την πρόληψη, την κοινωνική ενδυνάμωση και ψυχική ανθεκτικότητα σε ενδοσχολικό και τοπικό επίπεδο.

β. Ο σχεδιασμός εξειδικευμένης και συνεχιζόμενης επιμόρφωσης και ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών, ώστε να αναλαμβάνουν ενεργότερο ρόλο σε ζητήματα που αφορούν στην προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών και στην καταπολέμηση της σχολικής βίας και του εκφοβισμού.

γ. Η παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων προς τη σχολική κοινότητα σχετικά με την αναγνώριση ζητημάτων σχολικής βίας και εκφοβισμού και τα πρώτα βήματα διαχείρισης του συμβάντος.

δ. Η ανάπτυξη δικτύων υποστήριξης καθώς και η εποπτεία της δραστηριότητας Φορέων και Οργανισμών οι οποίοι συνδέονται με πρωτόκολλα συνεργασίας με το Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α. και δραστηριοποιούνται για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, καθώς και για την πρόληψη και αντιμετώπιση ζητημάτων σχολικής βίας και εκφοβισμού.

ε. Η εκπόνηση μελετών για τη σχολική βία και τον εκφοβισμό και την πρόληψη αυτών.

στ. Η συμμετοχή σε επιστημονικές έρευνες και επιτροπές του Υ.ΠΑΙ.Θ. ή συνεργαζόμενων Υπουργείων και Οργανισμών με συναφές αντικείμενα.

ζ. Η σύνταξη και έκδοση ετήσιας έκθεσης στατιστικών δεδομένων για την εξέλιξη των φαινομένων της σχολικής βίας και του εκφοβισμού.

Το Παρατηρητήριο θα αναπτύξει περαιτέρω τη δραστηριότητά του σε ερευνητικό και πρακτικό επίπεδο. Αποτελεί τη θεσμική – πλην όμως ευέλικτη - στέγη κάτω από την οποία θα αναπτύσσονται δράσεις και πρωτοβουλίες σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων

των παιδιών και ανηλίκων, καθώς και τη διασφάλιση των ουσιαστικών όρων της παιδείας, ειδικά στην περίοδο της κρίσης που διαπερνά όλες τις εκφάνσεις της ελληνικής κοινωνίας, περιλαμβανομένης της εκπαίδευσης. Στόχος όλων είναι η πρόληψη και η αντιμετώπιση της σχολικής βίας και του εκφοβισμού, μέσα από την αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης, των ερευνητικών πορισμάτων και της τεχνογνωσίας.

Θα ακολουθήσει σχετική εγκύκλιος από το Υ.ΠΑΙ.Θ. για τη λειτουργία το Παρατηρητηρίου, τις δράσεις του, το ρόλο των Συντονιστών δράσεων, τα πρωτόκολλα συνεργασίας κ.λ.π.

12. Εμβολιασμός μαθητών

Σε ό,τι αφορά τον εμβολιασμό των μαθητών ισχύουν η με αριθμ. Φ.4/155/Γ1/1237/11-9-96, (ΦΕΚ 893, τ. Β΄) Υ.Α. και οι με αριθμ. πρωτ. 116184/Γ1/10-9-2008 και Φ.3/960/102679/Γ1/20-8-2010 Εγκύκλιοι του Υ.ΠΑΙ.Θ.

13. Εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών

Σύμφωνα με τις με αριθμ. Φ.7/488/123316/Γ1/4-10-2010 και Φ.7/549/97335/28-8-2012 Εγκυκλίου του Υ.ΠΑΙ.Θ., για την εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών με τέκνα υποχρεωτικής εκπαίδευσης και χαμηλά εισοδήματα, ισχύουν όσα αναφέρονται στο άρθρο 27 του Ν. 3016/17-5-2002 (ΦΕΚ 110, τ. Α΄), στην παρ. 1 του άρθρου 28 του Ν. 3879/21-9-2010 (ΦΕΚ 163, τ. Α΄) με την οποία αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 27 του Ν. 3016/17-5-2002 (ΦΕΚ 110, τ.Α΄) καθώς και στη με αριθμ. 2/46354/0026 (ΦΕΚ 2204/2012, τ. Β΄) Υ.Α.

14. Φαρμακευτική αγωγή μαθητών εντός σχολικού ωραρίου

Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται η χορήγηση φαρμακευτικής αγωγής σε μαθητές, εντός του σχολικού ωραρίου, ισχύουν όσα αναφέρονται στη με αριθμ. Φ.7/495/123484/Γ1/4-10-2010 Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ.

15. Μεταφορά σχολικής τσάντας μαθητών

Για το θέμα της μεταφοράς της σχολικής τσάντας των μαθητών του δημοτικού σχολείου, ισχύουν τα αναφερόμενα στη με αριθμ. Φ.7/531/129567/Γ1/15-10-2010 Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ.

16. Δικαιολογητικά εγγραφής στην Α΄ τάξη του δημοτικού σχολείου

Σε ότι αφορά στα δικαιολογητικά εγγραφής στο Νηπιαγωγείο ισχύουν όσα αναφέρονται στις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 7 του Π.Δ. 200/1998 (ΦΕΚ 161, τ. Α΄).

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την εγγραφή στην Α΄ τάξη του δημοτικού σχολείου ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.3, του άρθρου 7, του Π.Δ. 201/1998 (ΦΕΚ 161, τ.Α΄), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 του Ν.3687/2008 (ΦΕΚ 159, τ.Α΄).

Για την εγγραφή των μαθητών στο Νηπιαγωγείο και στην Α΄ τάξη του δημοτικού σχολείου, ισχύουν επίσης η με αριθμ. Φ.7/229/53868/Γ1/10-5-2011 και η με αριθμ Φ.6/369 / 65741/ Γ1/ 15-5-2013 Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ.

17.Διόρθωση προσωπικών στοιχείων μαθητών στο Βιβλίο Μητρώου και Προόδου

Τα προσωπικά στοιχεία των μαθητών διορθώνονται στο Βιβλίο Μητρώου και Προόδου σύμφωνα με τη με αριθμ. Φ.6/277/56425/Γ1/17-5-2011 Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ.

18. Πιστοποιητικά γέννησης μαθητών

Σε ό,τι αφορά τα πιστοποιητικά γέννησης των μαθητών ισχύει η με αριθμ.Φ.6/350/67503/Γ1/16-6-2011 Εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ.

19. Διδακτικές επισκέψεις- Εκδρομές

Στην παρ. 3, του άρθρου 13, του Π.Δ. 201/98 (ΦΕΚ 161 τ. Α΄) αναφέρονται οι προϋποθέσεις και οι όροι για την πραγματοποίηση εκδρομών και διδακτικών επισκέψεων στα δημοτικά σχολεία.

Με την παρ. 3, του άρθρου 11 του Π.Δ. 200/98, (ΦΕΚ 161 τ. Α΄) ρυθμίζονται οι διδακτικές επισκέψεις στα νηπιαγωγεία.

Στο άρθρο 186, κεφ Η, εδ. 7 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87^Α/07-06-2010) περί «Νέας αρχιτεκτονικής της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης»: «Την αρμοδιότητα για την έγκριση σχολικών εκδρομών στο εσωτερικό και στο εξωτερικό ασκούν οι περιφέρειες».

Για τις επισκέψεις στη Βουλή των Ελλήνων που πραγματοποιούν τα δημοτικά σχολεία, ισχύουν όσα αναφέρονται στη με αριθμ. Φ.12/608/122230/Γ1/04-09-2013 Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ. Οι σχολικές μονάδες Π.Ε. προκειμένου να πραγματοποιήσουν επίσκεψη στη Βουλή, οφείλουν να ακολουθήσουν τη διαδικασία που περιγράφεται στη με αριθμ. 129287/Γ2/10-11-2011 Υ.Α., κεφ. Α, άρθρο 7 & κεφ. Β, άρθρα 9, 10.1 και 11.

20. Ασφάλεια μαθητών

Στο πλαίσιο της αυτονομίας της σχολικής μονάδας, με σκοπό να διαφυλάσσεται η ασφάλεια των μαθητών και να αποτρέπεται η αναίτια είσοδος και έξοδος αυτών από τον προαύλιο χώρο του σχολείου, καθώς και η είσοδος ατόμων που ουδεμία σχέση έχουν με τη λειτουργία του, στη με αριθμ, 2368/Γ2/9-1-2007 Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ., αναφέρονται τα εξής:

Οι θύρες εισόδου-εξόδου στο χώρο του σχολείου παραμένουν κλειστές κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του με ευθύνη των Διευθυντών των σχολικών μονάδων της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

21. Άσκηση παιδαγωγικού ελέγχου

Η παρ. 8, του άρθρου 13, του Π.Δ 201/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α΄) αναφέρεται σε θέματα άσκησης παιδαγωγικού ελέγχου στους μαθητές του δημοτικού σχολείου.

Επισημαίνεται ρητά ότι οι σωματικές ποινές δεν επιτρέπονται.

22. Απουσίες μαθητών

Η φοίτηση των μαθητών καταγράφεται σε καθημερινή βάση από τον εκπαιδευτικό της τάξης, (ΠΔ 201/98, άρθρο 11, παρ. 2, εδαφ. α) στο πλαίσιο της επικοινωνίας σχολείου - οικογένειας.

Σε περίπτωση αδικαιολόγητων απουσιών μαθητών, ακολουθούνται όσα προβλέπονται στο ΠΔ 201/98, (άρθρο 11, παρ. 2, εδαφ. α και β).

23. Χρήση κινητών τηλεφώνων

Για τη χρήση κινητών τηλεφώνων μέσα στο χώρο του σχολείου ισχύει η με αριθμ. 132328/Γ2/7-12-2006 Υ.Α. Υ.ΠΑΙ.Θ. όπως συμπληρώθηκε με την 100553/Γ2/4-9-2012 Υ.Α.

24. Απώλεια τίτλων σπουδών

Για την έκδοση αποδεικτικών απολύσεως ή πιστοποιητικών σπουδών, εξαιτίας της απώλειας αντίστοιχων «τίτλων» σπουδών ισχύει η με αριθμ. 116153/Γ2/17-10-2007 Εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ.

25. Ενημέρωση μαθητών για το περιεχόμενο ανακοινώσεων – προσκλήσεων

Το περιεχόμενο ανακοινώσεων, προσκλήσεων καθώς και κάθε εκπαιδευτικού υλικού, έντυπου και ηλεκτρονικού, το οποίο προέρχεται από διάφορους οργανισμούς, οργανώσεις, φορείς ή ιδιώτες, δεν ανακοινώνεται στους μαθητές χωρίς τη σχετική έγκριση από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υ.ΠΑΙ.Θ., σύμφωνα με τη με αριθμ. 144456/Γ2/20-12-2005 Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ.

26. Άδειες εισόδου στα δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία

Διεξαγωγή ερευνών, προγραμμάτων, δραστηριοτήτων, εκδηλώσεων, καθώς και πρακτικών ασκήσεων φοιτητών και σπουδαστών, πραγματοποιούνται στις σχολικές μονάδες **μόνο μετά από την έγκριση των αρμόδιων Δ/νσεων του Υ.ΠΑΙ.Θ.**, σύμφωνα με τη με αριθμ. 49181/Γ2/18-5-2005 Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ.

Για την εύρυθμη διεξαγωγή όλων των παραπάνω, δίνεται η σύμφωνη γνώμη των Σχολικών Συμβούλων, των Δ/ντών Εκπαίδευσης, των Δ/ντών των σχολείων, των Συλλόγων διδασκόντων και όπου απαιτείται και σύμφωνη γνώμη των γονέων των μαθητών και νηπίων.

Στις περιπτώσεις διεξαγωγής των πρακτικών ασκήσεων φοιτητών, οι εκπαιδευτικοί κάθε τάξης παρευρίσκονται υποχρεωτικά μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας και είναι υπεύθυνοι για όλη την εκπαιδευτική διαδικασία και την ασφάλεια των μαθητών.

Επισημαίνεται ότι σε καμία περίπτωση δε δίνονται στοιχεία των μαθητών σε πρόσωπο ή φορέα. Υπεύθυνος στην περίπτωση αυτή καθίσταται ο Δ/ντής του Σχολείου.

Για την παρουσία ειδικών επιστημόνων, καλλιτεχνών, κ.λ.π. στα σχολεία, στα πλαίσια της σχολικής ζωής και του πολιτισμού, ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ. 4, του άρθρου 13 του ΠΔ 201/98.

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών Π.Τ.Δ.Ε. και Παιδαγωγικών Τμημάτων Νηπιαγωγών των Πανεπιστημίων πραγματοποιείται σε σχολεία που είναι ορισμένα με Υπουργικές Αποφάσεις.

Στην περίπτωση αιτημάτων για ορισμό επιπλέον σχολείων, το αντίστοιχο Τμήμα του Πανεπιστημίου υποβάλλει το αίτημά του στην αρμόδια Διεύθυνση του Υ.ΠΑΙ.Θ. προκειμένου να εκδοθεί Υπουργική Απόφαση.

Αιτήματα τα οποία προέρχονται από εκπροσώπους των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης σχετικά με την πραγματοποίηση ρεπορτάζ, ταινιών κλπ σε σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, υποβάλλονται στην Δ/νση Σπουδών Π.Ε. του Υ.ΠΑΙ.Θ.

Στην περίπτωση που χορηγείται από το Υ.ΠΑΙ.Θ. η σχετική άδεια, η όλη διαδικασία της καταγραφής από τα Μ.Μ.Ε οριοθετείται από τους κανόνες δεοντολογίας για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

27. Ημερολόγιο σχολικής ζωής

Από τους Δ/ντές και Προϊσταμένους των σχολικών μονάδων τηρείται το ημερολόγιο σχολικής ζωής, όπως ορίζεται από το άρθρο 6 του ΠΔ 201/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α'), και το άρθρο 6 του ΠΔ 200/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α').

28. Πρωινή Προσευχή – ανάρτηση σημαίας

Σύμφωνα με το ΠΔ 201/98 (ΦΕΚ 161 τ. Α'), άρθρο 13, παρ. 5, εδάφ. α και β και παρ. 10, εδάφ. δ, σας επισημαίνουμε ότι:

Α. Πριν από την έναρξη των μαθημάτων πραγματοποιείται κοινή προσευχή των μαθητών και του διδακτικού προσωπικού στο προαύλιο του σχολείου με ευθύνη των εκπαιδευτικών που εφημερεύουν. Σε περίπτωση δυσμενών καιρικών συνθηκών η προσευχή πραγματοποιείται στην αίθουσα κάθε τάξης. Οι εκπαιδευτικοί συμμετέχουν υποχρεωτικά στην πρωινή προσευχή και στον εκκλησιασμό και επιβλέπουν τα τμήματά τους. Οι ετερόδοξοι μαθητές παρευρίσκονται με το τμήμα που ανήκουν στο χώρο της συγκέντρωσης χωρίς να συμμετέχουν στην προσευχή, τηρώντας απόλυτη ησυχία, σεβόμενοι τους δασκάλους και τους συμμαθητές τους που προσεύχονται.

Β. Επίσημη ανάρτηση της σημαίας γίνεται:

- α. Την πρώτη Δευτέρα κάθε μήνα (από το σχολείο της πρωινής βάρδιας)
- β. Τις εθνικές επετείους και τις τοπικές εθνικές εορτές
- γ. Όταν κρίνεται απαραίτητο από το Σύλλογο Διδασκόντων ή ορίζεται από τις αρμόδιες αρχές.

29. Επιτήρηση μαθητών

α. Δημοτικό σχολείο

Για τα θέματα της επιτήρησης των μαθητών τηρούνται χωρίς καμία παρέκκλιση όσα αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Π.Δ 201/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α'), στην παράγραφο 18 του άρθρου 36 της με αριθμ.Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002, (ΦΕΚ 1340, τ. Β') Υ.Α., στη με αριθμ. Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006,(ΦΕΚ1139,τ.Β') Υ.Α. και στη με αριθμ. Φ.350/12/59201/Δ1/7-5-2008 Εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ.

Ο αριθμός των εφημερευόντων εκπαιδευτικών καθορίζεται σε σχέση με το χώρο επιτήρησης με πρόταση του Δ/ντή και απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων.

Αντίγραφο του πρακτικού του συλλόγου διδασκόντων με τα ονόματα των εφημερευόντων, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους αναρτάται στο γραφείο του Δ/ντή και των εκπαιδευτικών.

Για την επιτήρηση των μαθητών μέσα στην τάξη ευθύνεται ο εκπαιδευτικός που διδάσκει τη συγκεκριμένη ώρα, (ΠΔ 201/98, άρθρο 13, παρ.2, εδαφ. θ).

β. Νηπιαγωγείο

Για την επιτήρηση των νηπίων ισχύουν όσα αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Π.Δ 200/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α'), καθώς και στο άρθρο 39 της με αριθμ.Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002, (ΦΕΚ 1340, τ. Β') Υ.Α.

30. Συνεδριάσεις Συλλόγου διδασκόντων- παιδαγωγικές συναντήσεις- έλεγχος προόδου - συνεργασία με τους γονείς

α. Δημοτικό σχολείο

Ισχύουν όσα αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 11 και στην παρ. 1 του άρθρου 13 του Π.Δ. 201/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α'), καθώς και στα άρθρα 37,38 και 39 της Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002 (ΦΕΚ 1340, τ. Β') Υ.Α.

β. Νηπιαγωγείο

Ισχύουν όσα αναφέρονται στο άρθρο 9 και στην παρ. 1 του άρθρου 11 του Π.Δ. 200/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α'), καθώς και στα άρθρα 37,38 και 39 της Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002 (ΦΕΚ 1340, τ. Β') Υ.Α.

31. Εφαρμογή ωραρίου σε περιπτώσεις απουσίας εκπαιδευτικού

Σε περίπτωση απουσίας εκπαιδευτικού, εφαρμόζεται το άρθρο 36, παρ. 25 της Φ.353.1./324/105657/Δ1/8-10-02, (ΦΕΚ 1340 τ. Β')Υ.Α., το άρθρο 29, παρ. 8 της ίδιας Υ.Α., καθώς και το άρθρο 13, παρ. 8, του Νόμου 1566/85.

Το ωράριο αποχώρησης των μαθητών από το σχολείο δε διαφοροποιείται από το προβλεπόμενο, όπως αυτό ορίζεται στο εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας, σε περίπτωση έκτακτης απουσίας εκπαιδευτικού οποιασδήποτε ειδικότητας.

Σε κάθε περίπτωση να καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να αποφεύγεται η διάσπαση τμήματος σε άλλες τάξεις, όταν ο εκπαιδευτικός του τμήματος αυτού απουσιάζει.

Τονίζεται ότι οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων οφείλουν να λαμβάνουν τα προσφορότερα μέτρα για την εύρυθμη λειτουργία των σχολείων, σε περίπτωση απουσίας εκπαιδευτικού.

32. Ενισχυτική διδασκαλία-Προγράμματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας

Σκοπός των Προγραμμάτων Ενισχυτικής Διδασκαλίας είναι η στήριξη των μαθητών, ιδιαίτερα των μικρών τάξεων, που παρουσιάζουν ελλείψεις και που δεν έχουν κατακτήσει ικανοποιητικά τους μηχανισμούς ανάγνωσης, γραφής και αριθμητικού υπολογισμού.

Για την οργάνωση και λειτουργία των τμημάτων ενισχυτικής διδασκαλίας, θα σας αποσταλεί σχετική εγκύκλιος από το Υ.ΠΑΙ.Θ.

33. Μεταφορά μαθητών

Για τη μεταφορά μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ισχύει η με αριθμ. 24001/14-06-2013 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1449, τ. Β').

34. Σχολικά διδακτήρια

Για την εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων κρίνεται σκόπιμο πριν από την έναρξη του διδακτικού έτους να έχουν ρυθμίσει οι σχολικές μονάδες, θέματα που αφορούν στην κτηριακή τους υποδομή και τον υλικοτεχνικό τους εξοπλισμό σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

35. Συνεργασία Στελεχών - Επιμορφωτικές συναντήσεις- Εκθέσεις απολογισμού

Αυτονόητη είναι η συνεργασία μεταξύ των στελεχών της εκπαίδευσης για όλα τα θέματα που αφορούν στην εκπαιδευτική διαδικασία και συμβάλλουν στην εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων.

Οι Περιφερειακοί Δ/ντές Π.Ε. & Δ.Ε. εκπ/σης δίνουν τις βασικές κατευθύνσεις για τη λειτουργία των σχολικών μονάδων της Περιφέρειάς τους. Στο πλαίσιο αυτό είναι απαραίτητη η πραγματοποίηση συναντήσεων μεταξύ των Σχολικών Συμβούλων και των Δ/ντών Εκπ/σης για το σχεδιασμό και την οργάνωση των επιμέρους θεμάτων των σχολικών μονάδων.

Στη συνέχεια, τα παραπάνω στελέχη της εκπαίδευσης πραγματοποιούν συναντήσεις με τους Δ/ντές των σχολείων, με τους οποίους συνεργάζονται στο πλαίσιο της παροχής ενημέρωσης, οδηγιών και κατευθύνσεων. Οι συναντήσεις αυτές επαναλαμβάνονται κατά τακτά χρονικά διαστήματα, καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Σύμφωνα με την παρ. 3 των άρθρων 14 του ΠΔ 201/98 και 12 του ΠΔ 200/98, οι Σχολικοί Σύμβουλοι, κατά το χρονικό διάστημα από 2 έως 9 Σεπτεμβρίου, διοργανώνουν και πραγματοποιούν συσκέψεις και σεμινάρια με τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς τους με σκοπό την παροχή ενημέρωσης, την επικαιροποίηση και αναβάθμιση της παιδαγωγικής και διδακτικής πράξης. Η συμμετοχή όλων των εκπαιδευτικών, στις επιμορφωτικές αυτές συναντήσεις, είναι υποχρεωτική. Οι Σχολικοί Σύμβουλοι διοργανώνουν ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια για τους νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς, στην αρχή κάθε σχολικού έτους με απώτερο στόχο τη διευκόλυνση του έργου τους που μόλις ξεκινά.

Οι Σχολικοί Σύμβουλοι οφείλουν να επισκέπτονται τακτικά και καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους τα σχολεία ευθύνης τους, τόσο του πρωινού όσο και του ολοήμερου προγράμματος, ώστε να παρακολουθούν τον αρχικό προγραμματισμό, να ενημερώνονται για το εκπαιδευτικό έργο, να παρεμβαίνουν διαμορφωτικά κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, να συζητούν με τους εκπαιδευτικούς τις αναγκαίες αναπροσαρμογές και να δίνουν τις απαραίτητες οδηγίες και κατευθύνσεις.

Οι Προϊστάμενοι Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης συντάσσουν συνολική έκθεση του εκπαιδευτικού έργου της Περιφέρειάς τους, στο τέλος κάθε διδακτικού έτους και την υποβάλλουν στην Δ/ση Σπουδών Π.Ε. του Υ.ΠΑΙ.Θ., προκειμένου το Υπουργείο να έχει σαφή εικόνα λειτουργίας των Σχολείων της χώρας και να προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για την αντιμετώπιση κάθε προβλήματος.

36. Αντιμετώπιση επιμέρους θεμάτων

Κάθε θέμα που προκύπτει, του οποίου ο τρόπος αντιμετώπισης δεν προβλέπεται από τις Εγκυκλίους ή από τις διατάξεις των Νόμων, των Π.Δ, των Υπουργικών Αποφάσεων, κλπ, θα επιλύεται σε επίπεδο συνεργασίας με τα αρμόδια Περιφερειακά Στελέχη της Εκπαίδευσης και όχι με απευθείας επικοινωνία με το

Υ.ΠΑΙ.Θ., οι Υπηρεσίες του οποίου δεν είναι δυνατόν να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες κάθε σχολικής μονάδας.

Παρακαλούνται όλοι οι εκπαιδευτικοί να λάβουν γνώση της παρούσας **ενυπόγραφα**.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ

Εσωτ. Διανομή

- Γραφείο κ. Υπουργού
- Γραφείο κ. Υφυπουργού Σ. Κεδίκογλου
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
- Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Προσωπικού Π.Ε & Δ.Ε
- Διεύθυνση Προσωπικού Π.Ε.
- Διεύθυνση Π.Ο.Δ.Ε.
- Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής
- Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής
- Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης
- Διεύθυνση Σ.Ε.Π.Ε.Δ.
- Διεύθυνση Σπουδών Δ.Ε.
- Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε
- Γ.Ε.Π.Ο.